

โปรแกรม Magic Library

เป็นโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติซึ่งได้รับการพัฒนาออกแบบระบบ โดยคณะผู้พัฒนาชาวไทยโดยศึกษาข้อมูลจากห้องสมุดต่างๆ ใน ประเทศไทย ตั้งแต่ห้องสมุดขนาดเล็กที่มีหนังสือเพียงไม่กี่พันเล่ม จนถึงห้องสมุดขนาดใหญ่ โปรแกรม Magic Library ได้พัฒนา โปรแกรมทั้งหมดเป็นภาษาไทย เพิ่มความสะดวกยิ่งขึ้นด้วยการเพิ่ม ความสามารถในการกำหนดกลุ่มผู้ใช้ระบบเพื่อกำหนดสิทธิ์แทนการ กำหนดทีละคน รองรับระบบการปฏิบัติการทั้ง Microsoft Windows 95, Windows NT และ Unix เหมาะกับห้องสมุดขนาดต่างๆ

➤ ซึ่งประกอบด้วยโมดูลต่างๆที่รองรับทุกความต้องการของห้องสมุดทุกขนาด ได้แก่ ระบบวิเคราะห์รายการ (Cataloging), ระบบสืบค้น (OPAC, Web OPAC), ระบบบริการยืม – คืน (Circulation), ระบบควบคุมสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (Serials Control) และระบบจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ (Acquisition) รวมถึงมีระบบอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมให้กับห้องสมุดอีกมากมาย เช่น ระบบการพิมพ์บาร์โค้ด, ระบบช่วยพิมพ์สันหนังสือ, ระบบช่วยพิมพ์บัตรสมาชิก, ระบบช่วยพิมพ์บัตรรายการ และระบบการพิมพ์รายงานต่างๆ ซึ่งการทำงานของแต่ ละระบบ สามารถแยกติดตั้ง และแยกการทำงานเป็นอิสระ แต่ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ถึงกันได้ ทำให้ลูกค้าสามารถวางแผนการพัฒนาระบบและการลงทุนได้ อย่างเหมาะสม

ข้อดีของโปรแกรม Magic Library

- มีเมนูภาษาไทยสามารถใช้งานได้สะดวก และมีคู่มือภาษาไทย
- รับรองการทำงานกับสื่อทุกประเภท
- ช่วยลดปริมาณเอกสารที่ต้องจัดเก็บ
- ช่วยลดเวลาและความซับซ้อนในการค้นหารายละเอียดของหนังสือ
- รองรับระบบบาร์โค้ดที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคต
- วิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ข้อดี (ต่อ)

- รองรับทุกความต้องการของห้องสมุด ทุกขนาดระบบวิเคราะห์รายการ (Cataloging), ระบบสืบค้น (OPAC, Web OPAC), ระบบบริการยืม – คืน (Circulation), ระบบควบคุมสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (Serials Control) และระบบจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ (Acquisition)
- อำนวยความสะดวกเพิ่มเติมให้กับห้องสมุด เช่น ระบบการพิมพ์บาร์โค้ด, ระบบช่วยพิมพ์สันหนังสือ, ระบบช่วยพิมพ์บัตรสมาชิก, ระบบช่วยพิมพ์บัตรรายการ และระบบการพิมพ์รายงานต่างๆ
- การทำงานของแต่ละระบบ สามารถแยกติดตั้ง และแยกการทำงานเป็นอิสระ แต่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ถึงกันได้ ทำให้ลูกค้าสามารถวางแผนการพัฒนาระบบและการลงทุนได้ อย่างเหมาะสม

ข้อเสีย คือ

- ระบบจะโอนข้อมูลในส่วนของระเบียบบรรณานุกรม (Bib record) (บาง fields) ได้ทั้งหมด แต่ไม่สามารถโอนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือ สถานภาพ (Status) อื่นๆ ได้แก่ ระเบียบฉบับ (Item record) ระเบียบ check-in , transaction file ของระเบียบ หรือ Holdings ทำให้ข้อมูลที่ load เข้าามีสถานะเป็น on shelf ทั้งหมด ซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเพราะบางข้อมูลมีสถานะเป็น in process นอกจากนี้ยังเจอปัญหา
- ข้อมูลที่ load เข้ามาซ้ำกัน ต้องมาตรวจสอบด้วยตนเองและลบข้อมูลทิ้ง

ห้องสมุดที่ใช้ Magic Library

➤ ม.บูรพา

<http://www.lib.buu.ac.th/webnew/index.html>

➤ โรงเรียน โสมาภา

<http://www.somapa.ac.th/>

การโอนย้ายข้อมูล

ในการโอนย้ายระเบียบข้อมูลเดิม

มีข้อเสีย คือ ระบบจะโอนข้อมูลในส่วนของระเบียบบรรณานุกรม (Bib record) (บาง fields) ได้ทั้งหมด แต่ไม่สามารถโอนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือ สถานภาพ (Status) อื่นๆ ได้แก่ ระเบียบฉบับ (Item record) ระเบียบ check-in , transaction file ของระเบียบ หรือ Holdings ทำให้ข้อมูลที่ load เข้ามามีสถานะเป็น on shelf ทั้งหมด ซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเพราะบางข้อมูลมีสถานะเป็น in process นอกจากนี้ยังเจอปัญหาข้อมูลที่ load เข้ามาซ้ำกัน ต้องมาตรวจสอบด้วยตนเองและลบข้อมูลทิ้ง

ข้อดี

- ระบบใหม่สามารถแยกประเภทระเบียบ (ทางสำ นักเป็นผู้ขอไป) เช่น ประเภทของระเบียบเป็นหนังสือ จะมีหมายเลขระเบียบขึ้นต้นด้วยตัวอักษร BK และตามด้วยหมายเลข ประเภทของระเบียบครุชนิวารสาร จะมีหมายเลข ทะเบียนขึ้นต้นด้วยตัวอักษร IN และตามด้วยหมายเลข ทำ ให้คูสทธิจำนวนระเบียบของแต่ละประเภทได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งระบบเก่าดูไม่ได้

การใช้งานระบบ

- ทุกระบบงาน จะปฏิบัติงานผ่านระบบปฏิบัติการ Windows
เมนูการปฏิบัติงานเป็นภาษาไทย การเรียกใช้เมนูต่างๆ มี
ลักษณะเป็น Icon ต้องการปฏิบัติงานใด ก็ให้ Double click
ที่ Icon ที่ต้องการ

การปฏิบัติงาน Acquisition (การจัดการทรัพยากรสารสนเทศ)

- เขตข้อมูลการสั่งซื้อ ได้แก่ เลขที่ที่สั่งซื้อ ประเภทการสั่งซื้อ สั่งซื้อโดยผู้แทนจำหน่าย วิธีจัดส่ง ชื่อผู้อนุมัติ ยังไม่มีการใช้จะใส่คำว่า NOT USE วันที่อนุมัติ ชื่อผู้แต่ง ชื่อสื่อที่สั่งซื้อ เลข ISBN ปี พ.ศ. เป็นต้น วันที่บันทึกข้อมูล
- เขตข้อมูลรายการรับ ได้แก่ รับเข้ารายการ วันที่รับเข้า เลขที่ invoice ใช้อัตราแลกเปลี่ยน ราคาต่อหน่วยจำนวนที่รับเข้า ราคารวม ส่วนลด

การป้อนข้อมูลในแต่ละเขตข้อมูล

- ใช้การคลิกเมา์ที่ลงบนช่องหรือเขตข้อมูลที่ต้องการกรอกข้อมูล และพิมพ์ข้อความที่ต้องการลงไป เมื่อป้อนข้อมูลเสร็จทุกเขตข้อมูล ให้คลิกที่ปุ่ม ตกลง เพื่อ Save ข้อมูลในการสร้างระเบียบข้อมูลทุกประเภทจะสร้างโดยงานจัดหา และมีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อเช็คความซ้ำ จากเขตข้อมูล ISBN และ เขตข้อมูล ชื่อเรื่อง นอกจากนี้ยังดำ เนินการตีคบาร์โค้ดให้กับวัสดุทุกชิ้น เพื่อส่งต่อให้งาน Catalog ต่อไป

ข้อดี ไม่มีการจำ กัด *order records* (ไม่ต้องซื้อเพิ่ม)

ข้อเสีย

ข้อเสีย

- การบันทึกข้อมูล หรือ การแก้ไขข้อมูล คือ ต้องคลิกที่ปุ่ม ตกลง หรือ OK ทุกครั้งเมื่อมีการเพิ่มหรือปรับปรุงแก้ไข ระบบจะไม่ทำ การ Auto save ให้
- การแก้ไขข้อมูลงบประมาณ จะปรากฏชื่อเฉพาะคนที่แก้ไขครั้งสุดท้าย
- การใช้งานยุ่งยาก

การปฏิบัติงาน Catalog

- สถานะของสื่อจะเปลี่ยนเป็น catalog สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศทุกเล่ม จะผ่านการสืบค้นข้อมูลบรรณานุกรมจาก ฐานข้อมูล CD-ROM Laser Cat (WLN) และหากสืบค้นพบตรงตามเล่มที่ต้องการ จะสั่งพิมพ์บรรณานุกรมในรูปแบบ MARC TAG แนบกับตัวเล่ม ส่งให้บรรณารักษ์ตรวจสอบ ผู้ปฏิบัติงานจะนำ ตัวเล่ม พร้อม Worksheet ที่ตรวจสอบแล้ว มาป้อนเข้าระบบ Catalog โดยการสืบค้นข้อมูลจาก เลขทะเบียน ชื่อเรื่อง เลข worksheet Book ID ผู้แต่ง ISSN หรือ วิธีสแกนบาร์โค้ด ก่อนที่จะออกจากฝ่ายต้องมีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อเช็คความซ้ำอีกครั้ง

ข้อดี

- การเช็คความซ้ำโดยใช้ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สามารถตรวจสอบจากชื่อเรื่องที่มีความยาวมากๆ ได้โดยไม่จำ กัด อีกทั้งระบบยังไม่คำนึงถึง การเว้นวรรคของภาษาไทยหรือ การใส่เครื่องหมายอื่นๆด้วย
- สามารถตรวจสอบ Authority ได้
- สามารถใช้ tag 856 ในการ link ไปยังที่อื่น ๆ ได้

ข้อเสีย

- ในการบันทึกข้อมูลใหม่ หรือ การแก้ไขข้อมูลเดิม ไม่สามารถแก้ไขข้อมูลแบบ Full Screen editor ได้ ทั้งนี้ระบบยอมให้แก้ไขข้อมูลได้ที่ละเขตข้อมูลเท่านั้น โดยการ *click* ให้เป็น *highlight* ไม่สามารถใช้ปุ่มลูกศรเลื่อนขึ้นลงได้ ทำให้การทำงานล่าช้า ต้องป้อนข้อมูลทุกตัวอักษร และไม่สามารถใช้เทคนิคในการคัดลอก(Copy) ข้อมูลเช่นระบบอื่นๆ ที่ใช้งานบน Windows ได้มีการ save ทุกขั้นตอนทำให้เสียเวลาทำงาน
- การบันทึกข้อมูลแต่ละเขตข้อมูล จะต้องป้อนข้อมูล Indicator , หมายเลขประจำ เขตข้อมูล , เครื่องหมายแสดงเขตข้อมูล คือ และเครื่องหมายนำ หน้าเขตข้อมูล เช่น / หรือ , หรือ : เช่นเดียวกับระบบอื่นๆ แต่ไม่มีระบบตรวจสอบความผิดพลาดในการลงรายการ MARC TAG กล่าวคือ ไม่มี MARC load table

การปฏิบัติงาน OPAC

ข้อเสีย

- ในกรณีที่สืบค้นรายชื่อสิ่งพิมพ์ได้มากกว่า 1 รายชื่อ เมื่อเข้าไปดูรายละเอียดและต้องการดูรายละเอียดของชื่อเรื่องถัดไปหรือ รายชื่อย้อนหลัง ไม่สามารถทำได้ (ไม่มีปุ่ม Next หรือ Previous) จะต้องกลับมาที่รายการที่แสดงผลและกดชื่อเรื่องต่อไป ซึ่งระบบเก่ามี
- ต้องการ sort ตามปีทำ ไม่ได้เวลาสั้น
- การสืบค้นจะช้า

ข้อดี

- คำนับน web ใ้
- คำนคำ ว่า นก ใ้ส่วนที่เป็น นก ออกมา ไม่มีคำ ว่า กนก ออกมา

สรุป

- เป็นโปรแกรมห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) ที่มีสารสนเทศอยู่ในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นตัวเสริมห้องสมุดปกติที่เก็บเฉพาะข้อมูลหนังสือ และวารสารโดยมีการจัดเก็บ และจัดการตามหลักมาตรฐานสากล และเผยแพร่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเน้นการอนุรักษ์ และเผยแพร่เนื้อหาเอกสารเต็มรูป และมีบริษัทผู้ดูแลอย่างเป็นระบบ เช่น โสมาภา